

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 180

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 23 februarie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
Decizia nr. 780 din 23 noiembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, în interpretarea dată prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii raportate la cele ale art. 414 ² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968	2–5	
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
Decizia nr. 25 din 15 noiembrie 2021 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	6–11	
R E P U B L I C Ă R I		
Legea nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate	12–16	

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 780

din 23 noiembrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, în interpretarea dată prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012 pronunțată de Înalta Curte de Casătie și Justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii raportate la cele ale art. 414² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Maria Eleonora Centea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casătie și Justiție prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012, pronunțată în recurs în interesul legii, excepție ridicată de Liviu Biliuță în Dosarul nr. 161/40/2018/a1 al Curții de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 983D/2018.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra faptului că la dosarul cauzei autorul excepției a depus note scrise prin care solicită admiterea acesteia.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă și, în subsidiar, ca neînțemeiată.

4. Se arată că textul criticat de autorul excepției nu a fost folosit de instanța de judecată în analiza cauzei în care a fost invocată excepția, instanța neanalizând cererea formulată de către autor conform dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, astfel cum au fost interpretate de Înalta Curte de Casătie și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012. În consecință, se susține că dispozițiile legale criticate nu au legătură cu soluționarea cauzei, nefiind îndeplinită cerința prevăzută la art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

5. Pentru a răspunde însă criticiilor formulate de autorul excepției, se arată că mandatul european de arestare a devenit operațional pentru statele membre ale Uniunii Europene la 1 ianuarie 2004, iar pentru România la 1 ianuarie 2007, odată cu aderarea la Uniunea Europeană, precum și că Legea nr. 302/2004 este aplicabilă de la data de 28 iunie 2004. Se susține că în intervalul de timp anterior menționat a fost aplicabilă în România procedura extrădării, aceasta fiind înlocuită, la data aderării României la Uniunea Europeană, de mandatul european de arestare, extrădarea rămânând aplicabilă doar în relația cu statele non-membre ale Uniunii Europene. Așa fiind, la momentul adoptării, Legea nr. 302/2004 nu putea să

prevadă normele referitoare la aspectele invocate de autorul excepției. Se arată că, întrucât orice dispoziție legală nouă poate prezenta probleme în aplicare și, având în vedere prevederile procesual penale ce reglementează recursul în interesul legii și ale art. 126 alin. (3) din Constituție, Înalta Curte de Casătie și Justiție și-a exercitat atribuția constituțională de unificare a aplicării legii, însă aceasta nu poate fi echivalentă cu activitatea de legiferare, așa cum susține autorul excepției. În acest sens, se arată că, prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012, Înalta Curte de Casătie și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii nu a făcut decât să aducă lămuriri cu privire la corecta aplicare a instituției procesual penale analizate. Pentru aceste motive, se conchide că Înalta Curte de Casătie și Justiție nu și-a depășit atribuțiile constituționale cu prilejul pronunțării deciziei anterior menționate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 19 iunie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 161/40/2018/a1, Curtea de Apel Suceava — Sectia penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casătie și Justiție prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012 pronunțată în recurs în interesul legii, excepție ridicată de Liviu Biliuță într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare formulate de autorul excepției, prin care acesta a solicitat constatarea prescrierii executării pedepsei cu închisoarea ce i-a fost aplicată.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate se face trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 838 din 27 mai 2009, nr. 901 din 17 iunie 2009, nr. 53 din 25 ianuarie 2011, nr. 783 din 26 septembrie 2012, nr. 224 din 13 martie 2012, nr. 448 din 29 octombrie 2013 și nr. 866 din 10 decembrie 2015. Se susține că interpretarea dată de Înalta Curte de Casătie și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 constituie o aplicare prin analogie a legii procesual penale, realizată prin extinderea, în cazul mandatului european de arestare, a aplicării unei prevederi legale referitoare la extrădare, aspect ce contravine dispozițiilor constituționale invocate. Se arată, în acest sens, că prin interpretarea anterior menționată, Înalta Curte de Casătie și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, fără a avea competența de a legifera, s-a substituit Parlamentului și că reglementarea mandatului european de arestare, la nivel european și la nivel național, nu cuprinde dispoziții legale referitoare la întreruperea prescripției executării pedepsei. Se susține că această extindere prin analogie a prevederilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 încalcă principiul separației puterilor în stat, este în defavoarea inculpatului și constituie o încălcare a principiului securității juridice și a principiului legalității.

8. Curtea de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori, contrar art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președintilor celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

C U R T E A,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosarul cauzei, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, conform încheierii de sesizare, prevederile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casătie și Justiție prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012, pronunțată în recurs în interesul legii. Din analiza excepției de neconstituționalitate, Curtea reține însă că autorul acesteia critică, în realitate, dispozițiile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, în forma republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 377 din 31 mai 2011, în interpretarea dată prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012, pronunțată de Înalta Curte de Casătie și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii.

13. Dispozițiile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, în forma republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 377 din 31 mai 2011, aveau următorul cuprins: „(2) *Depunerea cererii de extrădare întrerupe prescripția neîmplinită anterior.*” Ulterior invocării prezentei excepții de neconstituționalitate, Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 411 din 27 mai 2019, dându-se textelor o nouă numerotare. În forma actuală a legii anterior menționate, dispozițiile legale criticate se regăsesc tot la art. 33 alin. (2) și au același conținut.

14. Prevederile art. 414² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968 au următorul conținut: „*Procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, direct, sau ministrul justiției, prin intermediul procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, are dreptul, pentru a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legilor penale și de procedură penală pe întreg teritoriul țării, să ceară Curții Supreme de Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătoarești.*”

15. Prin Decizia nr. 2/2012 pronunțată în recurs în interesul legii, Înalta Curte de Casătie și Justiție a hotărât că „*Transmiterea directă a mandatului european de arestare emis de autoritățile române către autoritățile judiciare ale altui stat membru, pe teritoriul căruia a fost localizată persoana, indiferent dacă aceasta este sau nu arestată provizoriu în vederea predării, are efect de întrerupere a prescripției executării pedepsei.*”

16. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3)—(5) privind statul de drept și la calitatea legii, ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 alin. (3) cu privire la dreptul la un proces echitabil, ale art. 61 alin. (1) referitoare la rolul și structura Parlamentului și ale art. 124 alin. (1) și (3) privind înfăptuirea justiției.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în jurisprudență sa referitoare la contestarea constituționalității normelor în interpretarea dată acestora prin decizii ale Înaltei Curți de Casătie și Justiție, a dezvoltat o analiză în două trepte, prima vizând respectarea competenței sale prevăzute de Constituție, iar cea de-a doua referitoare la raportarea la dispozițiile Constituției a conținutului normativ astfel determinat al normei criticate. Din perspectiva celei dintâi etape a analizei, Curtea Constituțională este competentă să controleze constituționalitatea textelor legale aplicabile în interpretarea consacrată prin hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. A admite o teză contrară contravine înseși rațiunii existenței Curții Constituționale, care și-ar nega rolul său constituțional acceptând ca un text legal să se aplique în limite ce ar putea intra în coliziune cu Legea fundamentală (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 8 din 18 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 186 din 17 martie 2011, Decizia nr. 854 din 23 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 21 septembrie 2011, sau Decizia nr. 206 din 29 aprilie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013). Așadar, Curtea urmează să controleze constituționalitatea dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, în interpretarea dată prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012 pronunțată de Înalta Curte de Casătie și Justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii, raportate la cele ale art. 414² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968.

18. În acest sens, Curtea constată că autorul acesteia critică, în realitate, soluția dată de Înalta Curte de Casătie și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012 prin raportare la competența instanței supreme de a pronunța, prin deciziile de soluționare a recursurilor în interesul legii, soluții cu caracter obligatoriu pentru instanțele judecătoarești.

19. Referitor la competența Înaltei Curți de Casătie și Justiție de a pronunța astfel de soluții, Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudență sa, că această competență este prevăzută de art. 126 alin. (3) din Constituție, potrivit căruia „*Înalta Curte de Casătie și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celealte instanțe judecătoarești, potrivit competenței sale*”, și că, în exercitarea acestei atribuții, Înalta Curte de Casătie și Justiție are obligația de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătoarești, cu respectarea principiului fundamental al separației și echilibrului puterilor, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituție. Potrivit aceleiași jurisprudențe, competența Înaltei Curți de Casătie și Justiție privind soluționarea recursului în interesul legii este dublu circumstanțiată — numai cu privire la „*interpretarea și aplicarea unitară a legii*” și numai cu privire la „*celealte instanțe judecătoarești*” (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009).

20. De asemenea, prin Decizia nr. 446 din 23 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 957 din 19 octombrie 2020, paragraful 13, Curtea a reținut că recursul în interesul legii este un element al mecanismului de interpretare și aplicare unitară a legii, ce poate fi folosit în situațiile în care există o jurisprudență neunitară de o anumită consistență, și că acesta acoperă situațiile pentru viitor, în vederea unificării jurisprudenței.

21. Așadar, recursul în interesul legii este o cale extraordinară de atac, a cărei rațiune izvorăște din necesitatea asigurării interpretării și aplicării unitare a legii, ce are ca temei juridic dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituție. În scopul anterior menționat, legiuitorul a prevăzut, la art. 414²—414⁵ din Codul de procedură penală din 1968 și la art. 471—474¹ din Codul de procedură penală, o procedură care constituie un mecanism specific ce are ca finalitate pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție, în exercitarea rolului său constituțional, reglementat la art. 126 alin. (3) din Legea fundamentală, a unor decizii cu valoare de principiu în sfera interpretării și aplicării legii. Având în vedere natura cauzelor ce au ca obiect soluționarea recursurilor în interesul legii și scopul pronunțării lor, conform art. 414⁵ alin. 4 din Codul de procedură penală din 1968 și art. 474 alin. (4) din Codul de procedură penală, dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie pentru instanțe *ex nunc*.

22. Atribuția Înaltei Curți de Casație și Justiție de a soluționa recursuri în interesul legii este însă diferită de activitatea de legiferare, care, potrivit art. 61 alin. (1) din Constituție, aparține exclusiv Parlamentului, acestea neputând fi confundate. Această concluzie se impune având în vedere rolul diferit al instituțiilor anterior menționate în cadrul celor două funcții — judecătorească și legislativă — ale statului, procedura diferită conform cărora funcționează și scopul diferit în care acestea își exercită atribuțiile constituționale.

23. Astfel, scopul căii extraordinare de atac a recursului în interesul legii nu este acela de creare a unor norme de drept, ci cel de interpretare și aplicare unitară a legii pe întregul teritoriu al țării, Înalta Curte de Casație și Justiție pronunțându-se, prin deciziile date cu prilejul soluționării recursului în interesul legii, exclusiv asupra chestiunilor de drept ce au primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești și care au ca temei norme juridice adoptate de Parlament, conform atribuției sale constituționale prevăzute la art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală.

24. În ceea ce privește mandatul european de arestare, acesta a fost reglementat prin Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene 2002/584/JAI din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria L, nr. 190 din 18 iulie 2002. Potrivit deciziei anterior menționate, mandatul european de arestare constituie o procedură de extrădare simplificată, ce se desfășoară între statele membre ale Uniunii Europene, în scopul eficientizării activității de cooperare judiciară internațională la nivelul acestora și a reprezentat un pas înainte, prin elementele de nouitate, în planul predării infractorilor între statele membre, al simplificării și operativității cu care se realizează cooperarea juridică în interiorul Uniunii Europene. Așa fiind, Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene 2002/584/JAI din 13 iunie 2002 a înlocuit Convenția europeană de extrădare, care, în prezent, este aplicabilă doar în relația dintre un stat membru și alte state din Europa ce nu sunt membre ale Uniunii Europene. Sfera de aplicare a mandatului european de arestare este însă similară celei a extrădării, această nouă instituție fiind incidentă atât în etapa urmăririi penale și a judecății, cât și în etapa ulterioară pronunțării unei hotărâri judecătorești definitive. Practic, prin mandatul european de arestare se realizează transferul unei persoane dintr-un stat membru în altul, acest mecanism înlocuind procedura tradițională a extrădării, transfer ce poate fi realizat inclusiv în cazul recunoașterii mutuale a deciziilor în justiție, decizii ce se impun a fi executate automat pe întregul teritoriu al Uniunii Europene.

25. În ceea ce privește cererea de extrădare, conform dispozițiilor art. 65 și 66 din Legea nr. 302/2004, republicată, coroborate cu cele ale art. 33 alin. (2) din același act normativ, aceasta poate fi formulată numai în condițiile în care persoana solicitată este localizată și statul de executare a cererii este

cunoscut. În ipoteza în care persoana solicitată se sustrage de la urmărirea penală sau de la executare, iar aceasta nu poate fi localizată, instituția aplicabilă este cea a urmăririi internaționale în vederea extrădării. În acest scop, este emis un mandat de urmărire internațională, ale căruia emitere și difuzare nu au însă ca efect întreruperea prescripției, imposibilitatea localizării persoanei în cauză și a determinării statului de executare dând naștere unei imposibilități obiective de formulare și depunere a cererii de extrădare de către autoritățile române. Aceasta întrucât, în ipoteza anterior menționată, autoritățile române nu au posibilitatea de a se manifesta în sensul tragerii la răspundere penală a persoanei urmărite sau al supunerii acesteia la executarea unei pedepse, manifestare ce reprezintă esența cauzelor ce întrerup prescripția.

26. Prin urmare, instituția extrădării constituie regula generală, în timp ce mandatul european de arestare constituie regula specială, care se completează cu dispozițiile din materia extrădării, în privința aspectelor pe care mandatul european de arestare nu le prevede.

27. Într-adevăr, în privința mandatului european de arestare, Legea nr. 302/2004 nu prevede, în mod expres, o cauză specială de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale și a executării pedepsei, astfel cum reglementează dispozițiile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 cu privire la extrădare.

28. Având în vedere însă raportul dintre cele două instituții, incidenta regulilor generale din domeniul extrădării în cazul mandatului european de arestare nu are ca fundament analogia legii penale, ci principiul conform căruia legea specială se completează cu legea generală în privința acestor aspecte nereglementate de cea dintâi.

29. Or, mandatul european de arestare reprezintă o formă nouă, cu un grad de eficiență sporit, a extrădării, motiv pentru care incidenta, în cazul acestuia, a prevederilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 — care instituie o cauză specială de întrerupere a cursului prescripției, atât a răspunderii penale, cât și a executării pedepsei, prin formularea sau depunerea cererii de extrădare — constituie consecința logică a aplicării principiului de drept mai sus menționat.

30. La fel ca în cazul extrădării, se impune însă a fi făcută distincția între procedura transmiterii mandatului european de arestare în situația în care persoana solicitată este localizată și procedura aplicabilă în situația în care persoana în cauză nu este localizată. În cea dintâi ipoteză anterior menționată, transmiterea mandatului european de arestare se face potrivit dispozițiilor art. 88 alin. (3) lit. a) și ale art. 89 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, republicată, în mod direct, de către autoritățile judiciare române autorităților judiciare ale statului membru pe teritoriul căruia a fost localizată persoana solicitată. În ipoteza în care persoana solicitată nu este, însă, localizată, transmiterea mandatului european de arestare se realizează prin difuzarea acestuia de către Centrul de Cooperare Polițienească Internațională din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, pe canale specifice.

31. Transmiterea directă a mandatului european de arestare emis de autoritățile române către autoritățile judiciare ale statului solicitat este similară cererii de extrădare, întrunind toate elementele acesteia, astfel că, în această ipoteză, sunt aplicabile dispozițiile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, ce reglementează o cauză specială de întrerupere a prescripției. Aceasta întrucât transmiterea mandatului european de arestare de către autoritățile române autorităților statului membru al Uniunii Europene semnifică o manifestare a autorităților române în sensul solicitării ca persoana care a săvârșit fapta prevăzută de legea penală să fie predată acestora în vederea urmăririi penale, a judecății sau a executării unei pedepse. Așa fiind, această manifestare constituie o cauză care justifică întreruperea prescripției răspunderii penale sau a executării pedepsei. Cu atât mai mult, efectul întreruptiv de prescripție, conform art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, se va produce în situația în care față de persoana

solicitată este luată măsura arestării provizorii în vederea predării în baza mandatului european de arestare emis de autoritățile române, momentul arestării reprezentând momentul executării obligației persoanei la respectarea dreptului statului român.

32. În ceea de-a doua ipoteză mai sus enunțată, aceea în care persoana solicitată nu este localizată, iar mandatul european de arestare este transmis prin difuzarea acestuia prin intermediul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională, cauza specială de întrerupere a cursului prescripției reglementată la art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 nu este incidentă, deoarece, în acest caz, transmiterea mandatului european de arestare nu prezintă elementele specifice cererii de extrădare și nu poate fi assimilată acesteia, atât timp cât nu există o solicitare expresă de predare adresată autorităților statului de executare care să vizeze persoana căutată și care să fi fost efectiv localizată pe teritoriul aceluia stat.

33. Având în vedere aceste considerente, Curtea reține că similaritatea soluției pronunțate de instanța supremă prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012, pentru motivele reținute în considerentele acestei decizii, nu constituie o aplicare prin analogie a legii penale, ci consecința raționamentului juridic arătat de Înalta Curte de Casătie și Justiție în cuprinsul aceleiași decizii. În acest sens, Înalta Curte de Casătie și Justiție, prin decizia anterior menționată, a analizat rațiunea și natura juridică a instituției prescripției executării pedepsei, raportând aplicarea acesteia atât la prevederile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, cât și la cele ale art. 127 din Codul penal din 1969. Rațiunea prescripției executării pedepsei este aceeași cu cea a prescripției răspunderii penale, eficiența executării pedepsei diminuându-se până la dispariție prin trecerea unui interval de timp suficient de mare în care sanctiunea nu a fost executată. Prin natura sa juridică, prescripția, fie că este a executării pedepsei, fie că vizează însăși răspunderea penală, apare ca o renuntare anticipată a autorităților de a cere sau a impune sanctiuni penale executabile, dacă acestea nu s-au produs într-o perioadă apreciată ca fiind rezonabilă de legiuitor. Pe de altă parte, dispozițiile art. 127 din Codul penal din 1969 statuau cu privire la întreruperea cursului prescripției executării, în sensul că termenul de prescripție a executării pedepsei prevăzut în art. 126 din Codul penal din 1969, pentru persoana fizică, se întrerupe prin începerea executării pedepsei sau prin săvârșirea din nou a unei infracțiuni, iar sustragerea de la executare, după începerea executării pedepsei, face să curgă un nou termen de prescripție de la data sustragerii.

39. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

D E C I D E:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Liviu Biliuță în Dosarul nr. 161/40/2018/a1 al Curții de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori și constată că dispozițiile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, în interpretarea dată prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012, pronunțată de Înalta Curte de Casătie și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, raportate la cele ale art. 414² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, sunt constituționale în raport cu criticele formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședință din data de 23 noiembrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

34. Având în vedere aceste considerente, precum și distincția evidentă între transmiterea directă a mandatului european de arestare și transmiterea acestuia prin difuzare, Înalta Curte de Casătie și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, în dispozitivul Deciziei nr. 2 din 12 martie 2012, a arătat că doar transmiterea directă a mandatului european de arestare are efect de întrerupere a prescripției executării pedepsei, nu și transmiterea mandatului european de arestare prin difuzare.

35. Totodată, Decizia nr. 2 din 12 martie 2012, criticată de autorul excepției, a fost pronunțată de către Înalta Curte de Casătie și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii potrivit mecanismului prevăzut la art. 414² și următoarele din Codul de procedură penală din 1968 și la art. 471 și următoarele din Codul de procedură penală, cu respectarea dispozițiilor art. 1 alin. (4) și ale art. 61 alin. (1) din Constituție, aceasta fiind sesizată de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție, în vederea interpretării și aplicării unitare a dispozițiilor art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, și ale art. 127 din Codul penal din 1969 ce reglementă întreruperea cursului prescripției executării pedepsei, cu întrebarea „dacă transmiterea, potrivit dispozițiilor legale în materie, a unui mandat european de arestare emis de către autoritățile judiciare române constituie sau nu o cauză specială de întrerupere a prescripției executării pedepsei”.

36. Pentru aceste considerente, Curtea reține că dispozițiile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, în interpretarea dată prin Decizia nr. 2 din 12 martie 2012, pronunțată de Înalta Curte de Casătie și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, prin raportare la cele ale art. 414² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, nu contravin prevederilor art. 1 alin. (4) și ale art. 61 alin. (1) din Constituție.

37. În ceea ce privește pretinsa încălcare, prin prevederile art. 33 alin. (2) din Legea nr. 302/2004, a dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5) și ale art. 21 alin. (3) din Constituție, autorul nu formulează argumente referitoare la lipsa conformității normei legale criticate cu prevederile constituționale anterioare enumerate, motiv pentru care critica anterior menționată nu poate fi analizată în prezența cauză.

38. În ceea ce privește pretinsa încălcare, prin dispozițiile legale criticate, a prevederilor constituționale ale art. 124 alin. (1) și (3) referitoare la infăptuirea justiției, acestea nu sunt incidente în prezența cauză, întrucât reglementează infăptuirea justiției în numele legii și independența judecătorilor.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 25 din 15 noiembrie 2021

Dosar nr. 2.469/1/2021

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului	Alexandra Iuliana Rus	— judecător la Secția penală
Denisa-Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal	Eleni Cristina Marcu	— judecător la Secția penală
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile		
Marian Budă	— președintele Secției a II-a civile		
Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale		
Virginia Filipescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal		
Maria Andries	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal		
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal		
Ionel Barbă	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal		
Doina Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal		
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal		
Florentina Dinu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal		
Cezar Hîncu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal		
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă		
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă		
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă		
George Bogdan Florescu	— judecător la Secția a II-a civilă		
Iulia Manuela Cîrnău	— judecător la Secția a II-a civilă		
Carmen Trănică Teau	— judecător la Secția a II-a civilă		
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă		
Ileana Izabela Dolache-Bogdan	— judecător la Secția a II-a civilă		
Denisa Livia Băldean	— judecător la Secția I civilă		
Valentin Mitea	— judecător la Secția I civilă		

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii este constituit conform art. 516 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 33 alin. (1), corroborat cu art. 34 alin. (3) lit. a din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicat, cu completările ulterioare (*Regulamentul ICCJ*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Diana Berlic, procuror-șef al Serviciului judiciar civil din cadrul Secției judiciare.

4. La ședința de judecată participă magistratul-asistent Bogdan Georgescu, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 35 din Regulamentul ICCJ.

5. După prezentarea de către magistratul-asistent a referatului cauzei, președintele completului de judecată, constatănd că nu sunt formulate chestiuni prealabile, acordă cuvântul reprezentantului procurorului general, pentru prezentarea punctului de vedere cu privire la recursul în interesul legii.

6. Doamna procuror-șef serviciu Diana Berlic pune concluzii de admitere a recursului în interesul legii și pronunțarea unei decizii prin care să se asigure interpretarea și aplicarea unitară a legii în problema de drept vizată, în sensul că este în litera și spiritul legii orientarea jurisprudențială conform căreia acțiunea în anularea documentului constatator este de competență instanței civile, conform art. 53 alin. (11) din Legea nr. 101/2016 privind remediere și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Controversiilor, cu modificările și completările ulterioare, și art. 8 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

7. Președintele completului de judecată declară dezbatările închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

Î N A L T A C U R T E,
deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară

8. Prin Hotărârea nr. 17 din 15 septembrie 2021, Colegiul de conducere al Curții de Apel Iași a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție, în temeiul art. 514 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării, pe calea recursului în interesul legii, asupra următoarei probleme de drept:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 166 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, cu modificările și completările

ulterioare, respectiv a dispozițiilor art. 971 din Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, controlul de legalitate a documentului constatator care conține informații referitoare la neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant/contractant asociat și la eventualele prejudicii se realizează de instanța de contencios administrativ potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, sau de instanța civilă în condițiile art. 53 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remedierea și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 8 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare?"

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

9. Art. 166 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, cu modificările și completările ulterioare (Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016):

„Art. 166. — (1) Autoritatea contractantă are obligația de a emite documente constatatoare care conțin informații referitoare la îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant/contractant asociat și, dacă este cazul, la eventualele prejudicii, după cum urmează:

a) pentru contractele de furnizare atribuite printr-o procedură de atribuire: în termen de 14 zile de la data finalizării livrării produselor care fac obiectul respectivului contract/contract subsecvent și, suplimentar, în termen de 14 zile de la data expirării perioadei de garanție tehnică a produselor în cauză;

b) pentru contractele de servicii atribuite printr-o procedură de atribuire, altele decât contractele de servicii de proiectare: în termen de 14 zile de la data finalizării prestării serviciilor care fac obiectul respectivului contract/contract subsecvent;

c) pentru contractele de servicii de proiectare atribuite printr-o procedură de atribuire: în termen de 14 zile de la data finalizării prestării serviciilor care fac obiectul respectivului contract/contract subsecvent și, suplimentar, în termen de 14 zile de la data încheierii procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor proiectate;

d) pentru contractele de servicii de supervizare a lucrărilor/dirigenție de șantier, în termen de 14 zile de la data emiterii raportului final de supervizare/expirarea duratei de garanție acordată lucrării în cauză;

e) pentru contractele de lucrări atribuite printr-o procedură de atribuire: în termen de 14 zile de la data încheierii procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor și, suplimentar, în termen de 14 zile de la data încheierii procesului-verbal de recepție finală a lucrărilor, întocmit la expirarea perioadei de garanție a lucrărilor în cauză.

(2) În situația prevăzută la art. 144 alin. (1), documentul constatator se emite în termen de 14 zile de la data la care ar fi trebuit încheiat contractul de achiziție publică/acordul-cadru, dacă ofertantul nu ar fi refuzat semnarea acestuia, sau de la data de la care a fost reziliat acesta, în cazul în care există contract semnat.

(3) Autoritatea contractantă are următoarele obligații:

a) să elibereze un exemplar al documentului constatator contractantului;

b) să păstreze un exemplar la dosarul achiziției publice.

(4) Documentele constatatoare emise de către entitatea contractantă în conformitate cu prevederile alin. (1) și (2) pot fi contestate potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Documentele constatatoare emise de către autoritatea contractantă pentru neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant/contractant asociat și, dacă este cazul, pentru eventualele prejudicii, se publică în SEAP, în termen de 60 de zile de la data emiterii, dar nu mai devreme de data expirării termenului/soluționării contestațiilor, în situația în care acestea au fost depuse.

(51) Autoritatea contractantă are obligația de a actualiza în SEAP informațiile cu privire la documentul prevăzut la alin. (5) în termen de 5 zile de la momentul luării la cunoștință că situația de fapt ce a stat la baza emiterii respectivului document constatator trebuie modificată din cauze obiective.

(6) În cazul contractelor atribuite prin cumpărare directă, autoritatea contractantă are dreptul de a emite documente constatatoare în conformitate cu alin. (1), atunci când este solicitat acest lucru de către contractant/contractant asociat.

(7) Autoritatea contractantă poate emite un document constatator unui subcontractant la solicitarea acestuia și numai în cazul prezentării contractului de subcontractare și a receptiilor aferente.

(8) Atunci când ia decizia de respingere a unui candidat/ofertant, pe baza unui asemenea document constatator, comisia de evaluare are obligația de a analiza dacă acesta reflectă îndeplinirea condițiilor cumulative prevăzute la art. 167 alin. (1) lit. g) din Lege.”

10. Art. 971 din Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii (Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2006):

„Art. 971. — (1) Autoritatea contractantă are obligația de a emite documente constatatoare care conțin informații referitoare la îndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant și, dacă este cazul, la eventualele prejudicii, după cum urmează:

a) pentru contractele de furnizare: în termen de 14 zile de la data terminării furnizării produselor care fac obiectul respectivului contract și, suplimentar, în termen de 14 zile de la data expirării perioadei de garanție a produselor în cauză;

b) pentru contractele de servicii, altele decât contractele de servicii de proiectare: în termen de 14 zile de la data terminării prestării serviciilor care fac obiectul respectivului contract;

c) pentru contractele de servicii de proiectare: în termen de 14 zile de la data terminării prestării serviciilor care fac obiectul respectivului contract și, suplimentar, în termen de 14 zile de la data încheierii procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor proiectate;

d) pentru contractele de lucrări: în termen de 14 zile de la data încheierii procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor și, suplimentar, în termen de 14 zile de la data încheierii procesului-verbal de recepție finală a lucrărilor întocmit la expirarea perioadei de garanție a lucrărilor în cauză.

(11) În cazul reziliierii contractului de achiziție publică din vina exclusivă a contractantului, autoritatea contractantă emite documentul constatator în termen de 14 zile de la data reziliierii.

(2) Documentele constatatoare prevăzute la alin. (1) se întocmesc în două exemplare, autoritatea contractantă având următoarele obligații:

- a) să elibereze un exemplar operatorului economic; și
- b) să depună un exemplar la dosarul achiziției publice.

(21) Autoritatea contractantă publică în SEAP, prin utilizarea aplicației disponibile la adresa de internet www.e-licitatie.ro, în cel mult 10 zile de la data expirării termenelor prevăzute la alin. (1), documentul prevăzut la alin. (1), semnat cu semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat, precum și, dacă este cazul, informații referitoare la suspendarea sau anularea respectivului document.

(22) Atunci când ia decizia de respingere a unui candidat/ofertant, pe baza unui asemenea document constatator, comisia de evaluare are obligația de a analiza dacă acesta reflectă îndeplinirea condițiilor cumulative prevăzute la art. 181 lit. c1) din ordonanța de urgență.

(3) În cazul în care procedura de atribuire a avut ca scop încheierea unui acord-cadru, prevederile alin. (1)—(2) sunt aplicabile prin raportare la terminarea prestațiilor aferente acordului-cadru respectiv, și nu contractelor subsecvente.

(4) Președintele Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice are dreptul de a stabili, prin ordin, proceduri și instrumente specifice prin care orice persoană poate beneficia de informațiile incluse în documentele constatatoare disponibile la nivelul Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, aferente operatorilor economici care participă la o anumită procedură de atribuire aplicată de respectiva autoritate contractantă.

(5) Documentele constatatoare emise de către autoritatea contractantă în conformitate cu prevederile alin. (1) pot fi contestate în justiție potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările ulterioare.

(6) Refuzul ofertantului declarat câștigător de a semna contractul/acordul-cadru este assimilabil situației prevăzute la art. 181 lit. c1) din ordonanța de urgență. Documentele constatatoare se emit în acest caz în termen de 14 zile de la data la care ar fi trebuit încheiat contractul dacă ofertantul nu ar fi refuzat semnarea acestuia.”

11. Art. 2 alin. (1) lit. c) și art. 8 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 554/2004):

„Art. 2. — (1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații: [...]

c) act administrativ — actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice;

Art. 8. — [...]

(2) Instanța de contencios administrativ este competență să soluționeze litigiile care apar în fazele premergătoare încheierii unui contract administrativ, precum și orice litigii legate de încheierea contractului administrativ, inclusiv litigiile având ca obiect anularea unui contract administrativ. Litigiile care decurg din executarea contractelor administrative sunt în competență de soluționare a instanțelor civile de drept comun.”

12. Art. 53 alin. (1) și (11) din Legea nr. 101/2016 privind remedii și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Controversiilor, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 101/2016):

„Art. 53. — (1) Procesele și cererile privind acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și cele privind anularea sau

nulitatea contractelor se soluționează în primă instanță, de urgență și cu precădere, de către secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului în circumșcripția căruia se află sediul autorității contractante sau în circumșcripția în care își are sediul social/domiciliul reclamantul, prin completuri specializate în achiziții publice.

(11) Procesele și cererile care decurg din executarea contractelor administrative se soluționează în primă instanță, de urgență și cu precădere, de către secția civilă a tribunalului în circumșcripția căruia se află sediul autorității contractante sau în circumșcripția în care își are sediul social/domiciliul reclamantul.”

III. Principalele coordonate ale divergențelor de jurisprudență

13. Unele instanțe au apreciat că documentul constatator la care se referă art. 166 din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, respectiv art. 971 din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 este un act administrativ individual al cărui regim juridic este guvernat de prevederile Legii nr. 554/2004, în timp ce alte instanțe au considerat că acest act ține de executarea contractului administrativ, iar regimul juridic aplicabil acțiunii în anulare este guvernat de prevederile art. 53 alin. (11) din Legea nr. 101/2016.

14. Într-o opinie jurisprudențială se consideră că documentul constatator evocat este un act administrativ în sensul art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004, întrucât produce efecte juridice, fiind însotit de interdicția legală de a participa la o procedură de achiziție publică timp de 3 ani, astfel că desființarea actului este de competența instanței de contencios administrativ în condițiile Legii nr. 554/2004.

15. Într-o altă opinie jurisprudențială s-a apreciat că documentul constatator ține de executarea contractului administrativ, iar regimul juridic aplicabil acțiunii în anulare este guvernat de prevederile art. 53 alin. (11) din Legea nr. 101/2016 și art. 8 alin. (2) din Legea nr. 554/2004. În susținerea acestei opinii s-a argumentat că documentul constatator este emis în executarea contractului de achiziție publică, fiind consecința executării acestuia și o etapă obligatorie pentru autoritatea contractantă în legătură cu modul de finalizare a contractului, astfel că nu este un act administrativ în sensul art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004. Astfel, competența materială de soluționare a acțiunii în anulare revine instanței civile, conform art. 53 alin. (11) din Legea nr. 101/2016. Totodată, a fost avut în vedere faptul că dispozițiile art. 53 alin. (11) din Legea nr. 101/2016 și ale art. 8 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, care reglementează competența materială de soluționare a litigiilor decurgând din contractele administrative, au forță juridică superioară prevederilor art. 166 alin. (4) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, respectiv prevederilor art. 971 din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2006.

IV. Opinia autorului sesizării

16. Autorul sesizării nu a formulat un punct de vedere cu privire la problema de drept supusă dezlegării, rezumându-se la prezentarea practicii neunitare, ca premisă pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

V. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

17. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază că este în litera și în spiritul legii a două orientare jurisprudențială, pentru motivele arătate în continuare.

18. În procesele începute după intrarea în vigoare a Legii nr. 212/2018 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 și a altor acte normative (Legea nr. 212/2018), conflictul dintre normele de

competență conținute în art. 971 alin. (5) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2006, respectiv în art. 166 alin. (4) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, pe de o parte, și prevederile art. 8 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 554/2004, respectiv art. 53 alin. (11) din Legea nr. 101/2016, pe de altă parte, se rezolvă prin aplicarea dispozițiilor art. 4 alin. (3) și art. 64 alin. (1) și (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

19. Întrucât Legea nr. 212/2018, ca act normativ de rang superior nu a abrogat dispozițiile art. 166 alin. (4) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, aflate în vigoare, revineea puterii executive obligația de a-și revizui legislația secundară în concordanță cu noua concepție asupra competenței instanțelor judecătoarești în privința litigiilor rezultate din executarea contractelor de achiziție publică. În condițiile în care Guvernul nu a intervenit asupra propriului act administrativ cu caracter normativ, în temeiul principiului legalității și al principiului ierarhiei actelor normative, normele de competență conținute în art. 166 alin. (4) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 și art. 971 alin. (5) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 pot fi înlăturate de la aplicare, dându-se prioritate normelor de competență materială conținute în lege, act normativ de nivel superior.

20. Întrucât reprezintă un înscris emis de autoritatea contractantă cu privire la finalizarea unui contract de achiziție publică prin prisma modului în care contractantul și-a îndeplinit obligațiile contractuale, litigiul având ca obiect anularea unui document constatator emis în legătură cu modul de îndeplinire a obligațiilor asumate printr-un contract de achiziție publică se circumscrie categoriei de „litigii decurgând din executarea contractelor administrative” în exprimarea art. 8 alin. (2) teza finală din Legea nr. 554/2004 și art. 53 alin. (11) din Legea nr. 101/2016.

VI. Opinia exprimată de specialiști din cadrul facultăților de drept

21. În urma solicitării formulate în temeiul art. 516 alin. (6) din Codul de procedură civilă, Departamentul de drept public al Facultății de drept din cadrul Universității din București a formulat o opinie scrisă asupra problemei de drept, în cuprinsul căreia sunt expuse, în esență, argumentele arătate în continuare.

22. Documentul constatator emis de autoritatea contractantă în temeiul art. 166 din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, respectiv în temeiul art. 971 din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2006, este un act juridic emis de o autoritate contractantă în aplicarea dispozițiilor art. 167 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 98/2016, care reglementează motivul de excludere din procedura de atribuire a contractului de achiziție publică/acordului-cadru a oricărui operator economic care „și-a încălcăt în mod grav sau repetat obligațiile principale ce îi reveneau în cadrul unui contract de achiziție publică, al unui contract de achiziție sectoriale sau al unui contract de concesiune încheiate anterior, iar aceste încălcări au dus la încetarea anticipată a respectivului contract, plata de daune-interese sau alte sanctiuni comparabile”.

23. Documentul constatator este un act de informare a tuturor celoralte autorități contractante prin intermediul publicării în SEAP, care nu produce efecte juridice *per se*, fiind un act preparator, premergător deciziei autorității contractante care ia act de informațiile din cuprinsul său de a menține sau de a exclude din procedura de atribuire a unui contract de achiziție publică ofertantul la care se referă documentul.

24. Întrucât este un act în legătură cu executarea contractului de achiziții publice, potrivit art. 53 alin. (11) din Legea nr. 101/2016 și art. 8 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, cererile cu privire la desființarea sau modificarea documentului constatator sunt de competență instanței civile.

VII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casătie și Justiție

25. Prin hotărâri pronunțate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 212/2018, prin care a fost introdus alin. (11) al art. 53 din Legea nr. 101/2016, Înalta Curte de Casătie și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a stabilit în favoarea instanței de contencios administrativ competența de soluționare a acțiunii în anularea documentului constatator emis de autoritatea contractantă, având în vedere dispozițiile art. 286 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, în forma modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/2009, dispozițiile art. 971 din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2006, respectiv dispozițiile art. 166 alin. (4) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016. În acest sens au fost anexate sesizări și au fost identificate deciziile Înaltei Curți de Casătie și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 1.497 din 31 martie 2015, nr. 60 din 17 ianuarie 2018 și nr. 2.488 din 12 iunie 2018.

26. Ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 212/2018, prin Decizia nr. 301 din 10 februarie 2021, pronunțată în soluționarea unui conflict de competență, Înalta Curte de Casătie și Justiție — Secția a II-a civilă a stabilit în favoarea instanței civile competența de soluționare a acțiunii în anularea documentului constatator emis de autoritatea contractantă, având în vedere dispozițiile art. 53 alin. (11) din Legea nr. 101/2016 și ale art. 8 alin. (2) din Legea nr. 554/2004.

27. În cauză prezintă relevanță și Decizia nr. 40 din 18 mai 2020 pronunțată de Înalta Curte de Casătie și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 683 din 31 iulie 2020, prin care, „în interpretarea și aplicarea art. 55 alin. (3) raportat la art. 53 alin. (11) din Legea nr. 101/2016 (în forma în vigoare anterior modificării prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice)”, s-a stabilit că „hotărârea pronunțată în primă instanță în procesele și cererile care decurg din executarea contractelor administrative se atacă cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare la instanța ierarhic superioară — secția sau completul specializat în litigii cu profesioniști, conform procedurii prevăzute de Legea nr. 101/2016”, în considerente căreia s-a reținut voința legiuitorului de a scinda competența instanțelor de judecată în soluționarea litigiilor din materia achizițiilor publice, justificată de dezideratul soluționării cu celeritate a acestor cauze, plecând de la premisa volumului excesiv de dosare aflat pe rolul secțiilor de contencios administrativ.

VIII. Înalta Curte de Casătie și Justiție

A. Regularitatea investirii Înaltei Curți de Casătie și Justiție

28. Condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 514 și 515 din Codul de procedură civilă sunt îndeplinite, întrucât sesizarea este formulată de Colegiul de conducere al Curtii de Apel Iași, care are calitatea de titular al dreptului de sesizare, iar recursul în interesul legii vizează asigurarea interpretării și aplicării unitare a dispozițiilor legale menționate la pct. II din prezenta decizie cu privire la problema de drept soluționată în mod diferit — în sensul celor două orientări jurisprudențiale prezentate la pct. III din prezenta decizie — prin hotărârile judecătoarești definitive anexate sesizării.

B. Analiza problemei de drept soluționate în mod neunitar de instanțele judecătorești

29. Prealabil analizării problemei de drept se impune reformularea sesizării adresate instanței supreme. Sub acest aspect se reține că prin modalitatea de redactare a problemei de drept se induce ideea că jurisprudența neunitară a vizat doar controlul formal de legalitate a documentului constatator emis de autoritatea contractantă, fiind folosită sintagma „controlul de legalitate”.

30. Or, hotărârile judecătorești definitive anexate sesizării relevă că instanțele de judecată au analizat atât condițiile formale ale documentului constatator emis de autoritatea contractantă, cât și condițiile factuale în care acesta a fost emis.

31. În consecință, sesizarea cu care a fost investită instanța supremă va fi analizată din perspectiva instanței competente să soluționeze litigiile având ca obiect anularea documentului constatator care conține informații referitoare la neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant/contractantul asociat și la eventualele prejudicii.

32. Problema de drept ce face obiectul sesizării vizează interpretarea și aplicarea unitară a unor norme cuprinse în două acte normative care au reglementat, succesiv, procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, respectiv Ordonația de urgență a Guvernului nr. 34/2006, în raport cu care au fost adoptate Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2006, și Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, în raport cu care au fost adoptate Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016.

33. Tot acest cadru normativ a fost raportat, în vederea stabilirii instanței competente să soluționeze litigiile având ca obiect anularea documentului constatator emis de autoritatea contractantă, la dispozițiile Legii nr. 101/2016 și ale Legii nr. 554/2004.

34. Cele două orientări jurisprudentiale evidențiate la pct. III din prezența decizie au fost determinate de o abordare diferită a normelor supuse analizei, într-o opinie competență fiind stabilită prin raportare la natura actului juridic dedus judecății, în timp ce într-o altă opinie a fost avută în vedere voința legiuitorului exprimată prin normele de procedură inserate în actele normative adoptate.

35. Pentru stabilirea instanței competente să soluționeze acțiunea în anulare nu prezintă relevantă natura juridică a documentului constatator emis de autoritatea contractantă în temeiul art. 166 alin. (1) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, esențială fiind intenția exprimată de legiuitor prin normele adoptate în sensul stabilirii competenței de soluționare a cauzelor decurgând din procedura de achiziție publică.

36. Se observă că, în forma inițială, Ordonația de urgență a Guvernului nr. 34/2006 stabilea o competență exclusivă a instanței de contencios administrativ în soluționarea litigiilor vizând procedura de achiziție publică. Astfel, art. 286 alin. (1) din Ordonația de urgență a Guvernului nr. 34/2006, în forma modificată prin Ordonația de urgență a Guvernului nr. 72/2009, prevedea că „Procesele și cererile privind actele autorităților contractante, acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și cele privind executarea, nulitatea, anularea, rezoluțunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor de achiziție publică se soluționează în primă instanță de către secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului în circumscriptia căruia se află sediul autorității contractante, cu excepția litigiilor privind procedurile de atribuire de servicii și/sau lucrări aferente infrastructurii de transport de interes național, care se soluționează în primă instanță de către Curtea de Apel București”.

37. Ulterior, opțiunea legiuitorului s-a schimbat, iar prin articolul unic pct. 35 din Legea nr. 278/2010 a fost modificat art. 286 alin. (1) din Ordonația de urgență a Guvernului nr. 34/2006, fiind stabilită competența instanței comerciale în procesele și cererile privind acordarea despăgubirilor pentru

repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și în cele privind executarea, nulitatea, anularea, rezoluțunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor de achiziție publică.

38. Această competență a fost menținută pentru o perioadă de 2 ani, până în anul 2012, când, prin Ordonația de urgență a Guvernului nr. 77/2012, legiuitorul a revenit, reatribuind instanțelor de contencios administrativ plenitudinea de competență în materia achizițiilor publice, prin modificarea adusă art. 286 alin. (1) din Ordonația de urgență a Guvernului nr. 34/2006, în sensul că „Procesele și cererile privind acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și cele privind executarea, nulitatea, anularea, rezoluțunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor de achiziție publică se soluționează în primă instanță de către secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului în circumscriptia căruia se află sediul autorității contractante”.

39. Aspectul competenței în materia achizițiilor publice a avut o evoluție similară și în contextul pachetului legislativ adoptat în anul 2016. La momentul reconfigurării legislative a domeniului achizițiilor publice, prin Legea nr. 101/2016 s-a stabilit o competență exclusivă a instanței de contencios administrativ pentru litigiile decurgând din procedura de achiziție publică. În anul 2018 a intervenit din nou o schimbare de viziune la nivel legislativ, prin Legea nr. 212/2018 fiind reintrodusă competența secțiilor civile în soluționarea litigiilor care decurg din executarea contractelor administrative, rămânând în competența instanței de contencios administrativ și fiscal numai litigiile vizând acordarea de despăgubiri cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și cele vizând desființarea contractului. Corelativ, prin aceeași lege a fost modificată și Legea nr. 554/2004, prin menționarea competenței instanțelor civile de drept comun în litigiile care decurg din executarea contractului administrativ.

40. În consecință, nu are relevanță natura juridică a actului emis de autoritatea contractantă în executarea contractului administrativ, fiind determinantă voința legiuitorului de atribuire a litigiilor decurgând din executarea contractului administrativ în competența instanțelor civile de drept comun. Documentul constatator emis de autoritatea contractantă, care conține informații referitoare la neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant/contractantul asociat și la eventualele prejudicii, este un act întocmit în timpul executării contractului de achiziție publică și, astfel, nu poate fi extras din competența instanței civile de drept comun, în condițiile în care competența instanței de contencios administrativ a fost limitată numai la litigiile care apar în fazele premergătoare încheierii unui contract administrativ, precum și la orice litigii legate de încheierea contractului administrativ, inclusiv litigiile având ca obiect anularea unui contract administrativ. Or, documentul constatator emis de autoritatea contractantă în temeiul art. 166 alin. (1) din Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 nu face parte din procedura de atribuire, ci se referă la modalitatea în care au fost îndeplinite obligațiile contractuale. De asemenea, documentul constatator nu poate fi asociat unei eventuale solicitări de desființare a contractului de achiziție publică, remediiile ce ar putea fi adoptate de autoritatea contractantă în raport cu cele constatare privind îndeplinirea obligațiilor asumate de cocontractant reprezentând o etapă distinctă, ce nu este rezumată doar la măsura de acționare în vederea desființării actului juridic.

41. Independența naturii juridice a actului constatator contestat în justiție de competența instanței chemate să soluționeze litigiu rezultă și din considerentele Deciziei nr. 40 din 18 mai 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casată și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care, fiind statuat asupra căii de atac ce poate fi exercitată, s-a reținut voința legiuitorului de atribuire a competenței în soluționarea cauzelor decurgând din executarea contractelor de achiziție publică instanțelor civile de drept comun, în expunerea de

motive a Legii nr. 212/2018 fiind subliniată necesitatea acestei partajări de competență în vederea soluționării cu celeritate a unor asemenea litigii.

42. Se reține, totodată, că litigiul având ca obiect anularea documentului constatator emis de autoritatea contractantă care conține informații referitoare la neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant/contractantul asociat și la eventualele prejudicii este în competență instanței civile de drept comun, indiferent dacă vizează un contract de achiziție publică încheiat sub imperiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 sau unul încheiat în condițiile Legii nr. 98/2016. Chiar dacă atât în Legea nr. 98/2016, prin care a fost abrogată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, cât și prin actele normative ulterioare de modificare a legii s-au inserat dispoziții tranzitorii în ce privește legislația aplicabilă, ultraactivitatea consacrată prin aceste dispoziții vizează strict procedura de atribuire începută anterior abrogării/modificării legislative, doar aceasta rămânând supusă prevederilor legale în vigoare la data declanșării procedurii.

43. În ceea ce privește etapa ulterioară încheierii contractului de achiziție publică, cea a executării acestuia și a eventualelor litigii apărute, sunt aplicabile prevederile art. 69 alin. (2) din Legea nr. 101/2016, conform cărora dispozițiile legii sunt aplicabile contestațiilor/cererilor/plângerilor introduse după intrarea sa în vigoare. În consecință, fără a face distincție între actele normative care au reglementat în timp procedura de achiziție publică, în măsura în care litigiul în care se solicită anularea documentului constatator emis de autoritatea contractantă care conține informații referitoare la neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant/contractantul asociat și la eventualele prejudicii a fost începutul ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 212/2018 (actul normativ care a modificat Legea nr. 101/2016, stipulând competența instanței civile de drept comun în cauzele decurgând din executarea contractului de achiziție publică), în raport cu dispoziția legală menționată anterior, competența de soluționare revine instanței civile.

46. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 517 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu referire la art. 514 din același cod,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Iași și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 166 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2016, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a dispozițiilor art. 971 din Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, competența de soluționare a litigiilor având ca obiect anularea documentului constatator care conține informații referitoare la neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant/contractantul asociat și la eventualele prejudicii aparținând instanței civile, în condițiile art. 53 alin. (11) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 8 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 15 noiembrie 2021.

PREȘEDINTELE ÎNALTIEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Bogdan Georgescu

R E P U B L I C A R I

L E G E A Nr. 156/2000

privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate*)

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — Statul român asigură, în conformitate cu prevederile prezentei legi, protecția cetățenilor români cu domiciliul în România care lucrează în străinătate.

Art. 2. — (1) Prezenta lege reglementează condițiile de funcționare, precum și procedura de înregistrare a persoanelor juridice care își desfășoară activitatea pe teritoriul României ca agenți de plasare a forței de muncă în străinătate.

(2) Serviciile specializate de plasare a forței de muncă realizate pe teritoriul României de către un agent de plasare a forței de muncă în străinătate constau în informarea, consilierea și medierea cetățenilor români în vederea angajării acestora în străinătate.

(3) Serviciile prevăzute la alin. (2) sunt furnizate de către agenții de plasare a forței de muncă înființați pe teritoriul României sau de către alți furnizori de servicii de plasare a forței de muncă stabiliți pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, altul decât România, sau al Spațiului Economic European, înregistrați în condițiile prevăzute de prezenta lege ori, după caz, supuși procedurii de notificare.

Art. 3. — În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *plasare a forței de muncă* — activitate prin care se realizează următoarele:

1. identificarea locurilor de muncă oferite de angajatori, persoane juridice sau persoane fizice din străinătate;

2. constituirea unei bănci de date privind solicitantii de locuri de muncă și ofertele de locuri de muncă în străinătate;

3. publicarea locurilor de muncă și a condițiilor de ocupare a acestora;

4. preselecția sau, după caz, selecția candidaților, corespunzător cerințelor locurilor de muncă oferite și în concordanță cu pregătirea, aptitudinile și interesele acestora, testarea aptitudinilor, întocmirea și gestionarea dosarului de personal și a documentației necesare;

5. întreprinderea demersurilor pentru angajarea persoanelor selectate pe locurile de muncă oferite;

6. punerea în legătură cu angajatorii străini a persoanelor care au domiciliu în România și care se află în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii unui raport de muncă;

b) *agent de plasare a forței de muncă* — persoana juridică constituită în temeiul Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filialele societăților comerciale străine, înființate în România potrivit art. 42 și 44 din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care are ca activitate principală „Activități ale agenților de plasare a forței de muncă” cod CAEN — 7810, denumită în continuare *agent de plasare*;

c) *mediere* — activitatea prin care se realizează punerea în legătură a angajatorului străin cu persoana care are domiciliul în România și se află în căutarea unui loc de muncă, în vederea stabilirii unui raport de muncă, astfel cum este definit de legislație, în contractele colective de muncă sau de practicile în

vigoare în fiecare stat membru, luând în considerare jurisprudența Curții de Justiție;

d) *interpunere* — intervenția unui terț ca mijlocitor între agentul de plasare și angajatorul străin sau persoana mediată, în vederea facilitării activității de mediere;

e) *furnizor de servicii de plasare a forței de muncă* — persoana juridică stabilită pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, altul decât România, sau al Spațiului Economic European, care are dreptul legal de a presta servicii de plasare a forței de muncă în baza legislației statului de stabilire, fiind supus, după caz, unei proceduri de acreditare, autorizare ori înregistrare pentru prestarea de astfel de servicii;

f) *alte categorii de intermediari* — orice altă persoană fizică sau juridică;

g) *persoana mediată* — persoana aflată în căutarea unui loc de muncă, cu domiciliul în România și care beneficiază, în vederea angajării, de activitatea de mediere conform prevederilor prezentei legi;

h) *lucrător sezonal* — lucrătorul cetățean român plasat pe un loc de muncă, pe o perioadă contractuală care nu depășește 90 de zile, pentru a presta o activitate care se desfășoară în funcție de succesiunea anotimpurilor, în temeiul unuia sau mai multor contracte de muncă sau, după caz, al documentului echivalent acestuia, încheiate pe o perioadă determinată cu un angajator stabilit în statul de primire;

i) *activitate care se desfășoară în funcție de succesiunea anotimpurilor* — o activitate care depinde, într-o anumită perioadă a anului, de un eveniment periodic sau de o succesiune de evenimente legate de condiții sezoniere pe durata cărora nivelul de forță de muncă necesar este considerabil superior nivelului obișnuit pentru operațiunile curente;

j) *stat de primire* — orice stat care este membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene, precum și oricare alt stat, membru al Organizației Internaționale a Muncii.

Art. 4. — (1) Guvernul României, prin autoritățile competente, va depune diligențele necesare pentru încheierea de acorduri, înțelegeri, tratate sau convenții cu autorități publice similare din alte state, în vederea stabilirii condițiilor de protecție a cetățenilor români cu domiciliu în România care lucrează în țările respective.

(2) La negocierea acordurilor, înțelegerilor, tratatelor sau convențiilor prevăzute la alin. (1), partea română va urmări respectarea principiului egalității de tratament și a reglementărilor aplicabile în ceea ce privește nivelul salarialui minim în statul de primire, durata timpului de lucru și de odihnă, condițiile generale de muncă, sănătatea și securitatea în muncă, asigurarea pentru accidente de muncă sau boli profesionale și securitate socială.

(3) Pentru lucrătorii sezonieri, anterior încheierii acordurilor, înțelegerilor, tratatelor sau convențiilor prevăzute la alin. (1), partea română negociază inclusiv clauze referitoare la condițiile de cazare pe care ar trebui să le ofere angajatorii, respectând normele naționale din statul de primire, și la acordarea unei

*) Republicată în temeiul art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 459 din 29 aprilie 2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 296/2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1183 din 14 decembrie 2021, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 156/2000 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 25 martie 2019 și, ulterior, a mai fost modificată și completată și prin Legea nr. 227/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1019 din 2 noiembrie 2020.

indemnizații pentru asigurarea hranei zilnice, pe perioada în care lucrătorii sezonieri își desfășoară efectiv activitatea, precum și la decontarea cheltuielilor de transport dus-întors către domiciliul din România.

Art. 5. — Ministerul Afacerilor Externe, prin misiunile diplomatice și oficiale consulare, va depune diligențele necesare pentru ca, prin intermediul autorităților publice sau al organismelor străine competente, să se asigure cetățenilor români prevăzuți la art. 1:

a) respectarea, pe durata angajării, a drepturilor prevăzute de legislația statului de primire, de acordurile, înțelegerile și convențiile bilaterale și multilaterale la care România și statul de primire sunt parte, precum și a clauzelor contractului individual de muncă sau, după caz, documentului echivalent acestuia, cu respectarea dispozițiilor art. 11 alin. (5);

b) aplicarea măsurilor de protecție a salariaților, prevăzute de legislația statului respectiv;

c) soluționarea eventualelor litigii, având ca obiect respectarea drepturilor cetățenilor români, potrivit legislației statului de primire.

CAPITOLUL II

Activitatea agenților de plasare a forței de muncă și a furnizorilor de servicii de plasare a forței de muncă în străinătate

Art. 6. — (1) Agenții de plasare și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă desfășoară activități de mediere a cetățenilor români, cu domiciliul în România, care solicită să lucreze pe baza ofertelor ferme de locuri de muncă transmise din străinătate de către persoane juridice sau fizice, în calitate de angajatori.

(2) Interpunerea altor categorii de intermediari între agentul de plasare sau furnizorul de servicii de plasare a forței de muncă, persoana mediată și angajatorul străin este interzisă, cu excepția cazurilor reglementate de legislația statului de primire.

(3) În sensul prezentei legi, este interzisă medierea a cărei finalitate o reprezintă stabilirea unui alt tip de raport juridic decât cel de muncă.

Art. 7. — Agenții de plasare au obligația să prelucreze datele cu caracter personal ale cetățenilor români cu domiciliul în România care solicită locuri de muncă în străinătate, cu respectarea prevederilor Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare*).

Art. 8. — (1) Agenții de plasare desfășoară pe teritoriul României activitatea de mediere în vederea angajării cetățenilor români în străinătate dacă îndeplinesc, în mod cumulativ, următoarele condiții:

a) s-au înregistrat la inspectoratul teritorial de muncă în căruia rază teritorială își au sediul, în condițiile stabilite prin normele metodologice**) de aplicare a prezentei legi;

b) au încheiat cu persoane juridice sau fizice, stabilite într-un alt stat decât România, care au calitate de angajator conform legislației statului respectiv, contracte care conțin oferte ferme de locuri de muncă;

c) dispun de spațiul și dotările necesare pentru buna desfășurare a activității;

d) au încadrat în muncă personal calificat în domeniul resurselor umane care face dovada experienței în recrutare de personal;

e) nu au fost condamnați definitiv pentru o infracțiune săvârșită cu intenție, prevăzută de Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, incompatibilă cu activitatea pe care urmează să o desfășoare;

f) nu se află în faliment;

g) nu se află în dizolvare.

(2) Furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă pot desfășura activitatea de plasare pe teritoriul României dacă au notificat inspectoratul teritorial de muncă în a căruia rază teritorială urmează să desfășoare activitățile specifice în condițiile art. 10 alin. (1)—(3).

(3) După înregistrarea la inspectoratul teritorial de muncă conform alin. (1) lit. a), agenții de plasare au obligația de a organiza o bază de date care să conțină:

a) ofertele ferme de locuri de muncă din străinătate, cu toate specificațiile acestora, cu elementele prevăzute la art. 11 alin. (1), atât în limba statului de primire sau într-o altă limbă de circulație internațională, cât și în limba română;

b) informații referitoare la condițiile de ocupare a locurilor de muncă;

c) datele de identificare ale solicitanților locurilor de muncă, precum și datele referitoare la calificările și aptitudinile acestora.

(4) Pentru medierea cetățenilor români în vederea angajării în străinătate, agenții de plasare și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă încheie cu solicitanții locurilor de muncă contracte de mediere în formă scrisă, cu includerea elementelor prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. a) și d)—ș), al căror conținut este stabilit prin Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 384/2001, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Agenții de plasare și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă efectuează în mod gratuit activități de mediere a cetățenilor români în vederea angajării în străinătate, fără perceperea de la aceștia de comisioane, tarife sau taxe.

Art. 9. — (1) În vederea înregistrării la inspectoratele teritoriale de muncă, agenții de plasare trebuie să prezinte următoarele documente:

a) certificatul constatator emis de Oficiul Național al Registrului Comerțului, din care să rezulte că au ca activitate principală „Activități ale agenților de plasare a forței de muncă” cod CAEN — 7810;

b) dovada înregistrării la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal ca operator de date cu caracter personal, în conformitate cu prevederile Legii nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare***);

c) alte documente, stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

(2) Agenții de plasare care se supun procedurii de înregistrare, potrivit prezentei legi, au obligația de a notifica înființarea de filiale, sucursale ori alte sedii secundare, anterior începerii prestării de activități în cadrul acestora, atât inspectoratului teritorial de muncă unde sunt înregistrati, cât și inspectoratului teritorial de muncă în a căruia rază teritorială funcționează respectivele sedii secundare, în termen de 5 zile

*) Legea nr. 677/2001 a fost abrogată prin art. V alin. (1) din Legea nr. 129/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, precum și pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 19 iunie 2018.

Toate trimitările la Legea nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare, din actele normative se interpretează ca trimiteri la Regulamentul general privind protecția datelor și la legislația de punere în aplicare a acestuia, conform art. V alin. (2) din Legea nr. 129/2018.

**) A se vedea nota de subsol corespunzătoare asteriscului de la art. 20.

***) A se vedea nota corespunzătoare asteriscului de la art. 7.

lucrătoare de la data emiterii, de către Oficiul Național al Registrului Comerțului, a documentului prin care se atestă înființarea acestora.

Art. 10. — (1) În vederea prestării, cu caracter permanent în România, a serviciilor prevăzute la art. 2 alin. (2), furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă au obligația de a notifica inspectoratul teritorial de muncă în a cărui rază teritorială au stabilit un sediu permanent în România, potrivit legii, anterior începerii prestării acestor servicii, în condițiile stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

(2) În vederea prestării transfrontaliere, cu caracter temporar sau ocazional în România, a serviciilor prevăzute la art. 2 alin. (2), furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă au obligația de a notifica inspectoratele teritoriale de muncă în a căror rază teritorială intenționează să își desfășoare activitatea pe teritoriul României, în condițiile stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

(3) Furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă prevăzuți la alin. (1) au obligația de a notifica înființarea pe teritoriul României de filiale, sucursale ori alte sedii secundare, ale căror activități intră în sfera de aplicare a prezentei legi, inspectoratelor teritoriale de muncă în a căror rază teritorială funcționează respectivele filiale, sucursale ori sedii, anterior începerii prestării activității în cadrul acestora, în condițiile stabilite prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art. 11. — (1) Ofertele ferme din contractele prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b) vor cuprinde cel puțin următoarele elemente:

a) datele de identificare ale angajatorului străin, inclusiv domiciliu fiscal al acestuia;

b) durata ofertei ferme;

c) numărul locurilor de muncă din străinătate conținute de ofertele ferme;

d) funcția, meseria sau ocupația;

e) durata angajării în luni/zile, condițiile de angajare, de înțetare a angajării sau de reangajare;

f) durata maximă a timpului de muncă și durata minimă a repausului periodic;

g) remunerația brută și netă, tariful orar și/sau salariul lunar brut și net, moneda în care se efectuează plata, modalitățile de plată și datele de plată a salariului;

h) salariul minim/tariful minim garantat în plată prin legislația statului de primire;

i) sporuri, ore suplimentare și alte drepturi salariale;

j) cazurile în care pot fi urmărite drepturile salariale;

k) durata minimă a concediului de odihnă anual plătit, modul de acordare și drepturile bănești aferente concediului de odihnă, prevăzute în legislația statului de primire;

l) condițiile de muncă și de climă, măsurile privind sănătatea și securitatea în muncă, de igienă la locul de muncă și securitate socială;

m) încheierea și semnarea unei asigurări de sănătate a angajaților români în aceleasi condiții cu cetățenii din statul de primire;

n) acordarea de despăgubiri în caz de boli profesionale, accidente de muncă sau deces;

o) specificarea condițiilor de cazare de care va beneficia pe totă durata șederii, cazare de natură să își asigure un nivel de trai adecvat, sau, după caz, de închiriere a unei locuințe și condițiile de acordare a unei indemnizații pentru asigurarea hranei;

p) asigurarea transportului lucrătorilor cetățeni români în statul de primire, transportul de la locul cazării la locul desfășurării activității, precum și condițiile de transport și de repatriere a salariaților români, inclusiv în caz de boli profesionale, accidente de muncă sau deces;

q) obiceiurile locului și orice alte aspecte specifice de natură a pune în pericol viața, libertatea sau siguranța lucrătorilor cetățeni români;

r) taxele, impozitele și contribuțile care grevează asupra veniturilor lucrătorilor cetățeni români, asigurându-se, după caz, evitarea dublei impunerii sau a dublei perceperii de contribuții de asigurări sociale;

s) datele de contact ale ambasadelor/misiunilor diplomatice ale României în statul de primire;

ș) datele de contact ale autorităților locale din statul de primire la care lucrătorul cetățean român poate depune o reclamație cu privire la nerespectarea contractului sau, după caz, documentului echivalent acestuia, încheiat cu angajatorul.

(2) Ofertele ferme de locuri de muncă din străinătate pentru lucrătorii sezonieri, cu toate specificațiile acestora, atât în limba statului de primire sau într-o altă limbă de circulație internațională, cât și în limba română, vor cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la alin. (1), și următoarele elemente:

a) un contract de închiriere sau un document echivalent în care sunt precizate în mod clar condițiile de cazare puse la dispoziție lucrătorului sezonier de către angajator, precum și dovada că angajatorul asigură, în ceea ce privește cazarea, îndeplinirea standardelor generale în materie de sănătate și siguranță în vigoare în statul de primire;

b) angajamentul că angajatorul lucrătorului sezonier va asigura decontul călătoriei dus-întors între domiciliul lucrătorului sezonier din România și locul de muncă din statul de primire;

c) condițiile de acordare a unei indemnizații pentru asigurarea hranei zilnice;

d) asigurarea de sănătate sau, după caz, abonamentul medical privat, pe perioada contractuală, sau angajamentul că angajatorul lucrătorului sezonier încheie pentru acesta, pe perioada contractuală, asigurarea de sănătate sau, după caz, abonamentul medical privat.

(3) În cazul în care decontarea prevăzută la alin. (2) lit. b) este asigurată de către angajator, se interzice recuperarea respectivelor costuri de transport de la lucrătorul sezonier.

(4) În cazul în care cazarea este organizată de către angajator și sunt îndeplinite standardele generale în materie de sănătate și siguranță în vigoare în statul de primire, lucrătorului sezonier i se poate solicita plata unei chirii al cărei cost nu poate fi mai mare de 25% din remunerația sa netă.

(5) Agenții de plasare și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă au obligația de a asigura includerea elementelor prevăzute la alin. (1) lit. a) și d)—ș), respectiv alin. (2)—(4) în situația lucrătorilor sezonieri în contractul de mediere și în contractul individual de muncă sau, după caz, în documentul echivalent acestuia pentru statele prevăzute la art. 12 alin. (2), încheiat între angajatorul străin și lucrătorul cetățean român, cu respectarea legislației statului pe teritoriul căruia urmează să fie angajat.

(6) În cazul în care deplasarea lucrătorilor către același loc de muncă din statul de primire se efectuează în grupuri mai mari de 10 persoane, agentul de plasare a forței de muncă sau furnizorul de servicii de plasare a forței de muncă are obligația organizării transportului prin persoane juridice autorizate să efectueze transport internațional de persoane.

(7) Agenții de plasare a forței de muncă și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă au obligația de a se asigura că, anterior deplasării acestora, lucrătorii plasați la muncă în străinătate dețin toate informațiile referitoare la condițiile speciale de intrare în statul de primire, respectiv la regulile speciale care trebuie respectate, conform legislației statului de primire, în condițiile existenței unui risc epidemiologic.

(8) Agenții de plasare și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă au obligația de a se asigura că lucrătorii plasați la muncă în străinătate dețin toate informațiile referitoare la condițiile speciale de intrare în statul de primire, respectiv la regulile speciale care trebuie respectate, conform legislației statului de primire, în condițiile existenței unui risc epidemiologic.

(9) Agenții de plasare și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă au obligația de a se asigura că lucrătorii plasați

la muncă în străinătate beneficiază de timp suficient pentru studierea ofertelor ferme de muncă, anterior semnării contractelor, și că le-a fost explicitat conținutul acestora, în detaliu. Durata minimă a timpului alocat studierii ofertelor ferme de muncă și explicării acestora este de 5 zile, în cazul lucrătorilor aflați la prima mediere. În cazul lucrătorilor care, anterior, au mai beneficiat de servicii de mediere, durata minimă a timpului alocat studierii ofertelor ferme de muncă și explicării acestora este de 2 zile.

Art. 12. — (1) Pentru statele în care contractele individuale de muncă se încheie, potrivit legislației aplicabile în statul respectiv, în formă scrisă, agenții de plasare și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă au obligația de a asigura încheierea acestora de către părți atât în limba statului în care se află stabilit sau își desfășoară activitatea angajatorul, cât și în limba română, precum și punerea la dispoziția lucrătorului român a acestui contract, înainte de plecarea acestuia din România.

(2) Pentru statele în care forma de angajare nu se realizează prin încheierea unui contract de muncă, agenții de plasare și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă au obligația de a asigura comunicarea și punerea la dispoziția lucrătorului cetățean român, înainte de plecarea acestuia din România, a documentului echivalent contractului de muncă potrivit legislației statului de primire, atât în limba română, cât și în limba statului în care se află stabilit sau își desfășoară activitatea angajatorul.

(3) Agenții de plasare, respectiv furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă au obligația de a păstra la sediul social, respectiv la sediul permanent din România contractul de mediere, precum și câte o copie, în limba română și în limba statului în care se află stabilit sau își desfășoară activitatea angajatorul, a contractului individual de muncă, semnat de părți conform alin. (1), sau, după caz, un exemplar al documentului prevăzut la alin. (2), pentru o perioadă de 3 ani de la data încheierii acestora, și de a le pune la dispoziția inspectorilor de muncă, cu ocazia controlului.

(4) Agenții de plasare și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă au obligația de a transmite inspectoratului teritorial de muncă în a cărui rază teritorială își au sediul social agenții, respectiv inspectoratului teritorial de muncă în a cărui rază teritorială furnizorii de servicii își desfășoară activitatea pe teritoriul României o notificare privind plasarea forței de muncă, cu cel puțin 5 zile lucrătoare anterioare plecării din țară a persoanelor plasate la muncă în străinătate.

(5) Notificarea prevăzută la alin. (4) cuprinde următoarele elemente: statul de primire, denumirea și adresa sediului social al angajatorului străin, adresa locațiilor în care urmează să se presteze activitatea, numărul lucrătorilor români care urmează să plece din țară, datele de identificare ale acestora, activitatea pe care urmează să o presteze, data la care se efectuează deplasarea, locația de unde se efectuează deplasarea, condițiile de realizare a transportului și datele de identificare ale operatorului de transport.

(6) Transmiterea notificării prevăzute la alin. (4) la inspectoratul teritorial de muncă se realizează prin orice mijloc de comunicare scrisă, inclusiv prin e-mail.

(7) Notificarea prevăzută la alin. (4) se repartizează de către conducătorul inspectoratului teritorial de muncă direct compartimentelor cu atribuții de control care valorifică informațiile primite în acțiunile de control.

Art. 13. — (1) Agenții de plasare și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă au obligația de a transmite lunar inspectoratului teritorial de muncă în a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea, până la data de 5 a lunii următoare, situația privind contractele de mediere încheiate și persoanele angajate în străinătate, conform modelului stabilit prin normele metodologice de aplicare a legii.

(2) Inspectia Muncii centralizează situațiile prevăzute la alin. (1) și le pune la dispoziția Ministerului Afacerilor Externe în vederea facilitării acordării de asistență și protecție consulară în beneficiul persoanelor mediate și angajate în străinătate.

(3) Situațiile prevăzute la alin. (1) sunt administrate cu respectarea regimului juridic specific datelor cu caracter personal.

(4) Inspectia Muncii pune la dispoziția Agentiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la cerere, situația privind persoanele mediate și angajate în străinătate.

Art. 14. — Cetățenii români care lucrează în străinătate și sunt încadrați pe locurile de muncă prevăzute în contractele care conțin oferte ferme de locuri de muncă, reglementate la art. 8 alin. (1) lit. b), beneficiază în țară, în condițiile legii, de prestațiile acordate de sistemul asigurărilor sociale de sănătate, sistemul asigurărilor pentru șomaj sau de sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, dacă, în temeiul contractelor individuale de asigurare încheiate cu instituțiile competente din România, plătesc contribuții corespunzătoare stabilite pe baza declarațiilor privind veniturile lunare realizate în străinătate sau în condițiile prevederilor acordurilor bilaterale în domeniul securității sociale încheiate de România cu alte state.

Art. 15. — În cazurile în care misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României sunt sesizate de către cetățenii români angajați în străinătate cu privire la încălcarea legislației aplicabile în materie de dreptul muncii și a clauzelor contractului individual de muncă sau, după caz, a documentului echivalent acestuia pentru statele prevăzute la art. 12 alin. (2), încheiate cu respectarea dispozițiilor art. 11 alin. (5), acestea transmit sesizările respective autorităților locale competente ale statului pe teritoriul căruia își desfășoară activitatea angajatorul.

Art. 16. — În cazul plasării în străinătate a unor cetățeni români fără îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 11 alin. (2) și art. 12, agenții de plasare și furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă sunt obligați să suporte costurile aferente repatrierii cetățenilor români în cauză, în baza documentelor justificative, dacă aceste costuri nu sunt suportate de către angajator.

Art. 17. — În cazul plasării în străinătate a unor lucrători cetățeni români care, după semnarea contractului de mediere, nu își respectă obligațiile ce decurg din acesta, lucrătorii sunt obligați să achite o sumă reprezentând contravaloarea cheltuielilor efectuate de către agentul de plasare sau de către furnizorul de servicii de plasare a forței de muncă, în baza documentelor justificative, fără ca această sumă să depășească 200 euro/lucrător, cu excepția cazului în care au fost agreate contractual și plătite alte sume.

Art. 18. — Controlul îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 8–13 și al activității desfășurate de agenții de plasare a forței de muncă și de către furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă se realizează de inspectorii de muncă.

CAPITOLUL III Contraventii

Art. 19. — (1) Constituie contraventii următoarele fapte și se sancționează după cum urmează:

a) efectuarea de către agenții de plasare a forței de muncă sau de către furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă în străinătate a activității de mediere în vederea angajării cetățenilor români în străinătate, cu încălcarea prevederilor art. 6 alin. (1) și (2), cu amendă de la 15.000 lei la 20.000 lei;

b) încălcarea prevederilor art. 6 alin. (3), cu amendă între 25.000 lei și 40.000 lei;

c) efectuarea de către agenții de plasare a forței de muncă a activității de mediere în vederea angajării cetățenilor români în

străinătate, cu încălcarea prevederilor art. 8 alin. (1), cu amendă de la 20.000 lei la 30.000 lei;

d) efectuarea de către furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă în străinătate a activității de plasare pe teritoriul României, cu încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2), cu amendă de la 20.000 lei la 30.000 lei;

e) efectuarea de către agenții de plasare a forței de muncă sau de către furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă în străinătate a activității de mediere în vederea angajării cetățenilor români în străinătate, cu încălcarea prevederilor art. 8 alin. (4), cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei;

f) efectuarea de către agenții de plasare a forței de muncă sau de către furnizorii de servicii de plasare a forței de muncă în străinătate a activității de mediere în vederea angajării cetățenilor români în străinătate, cu încălcarea prevederilor art. 8 alin. (5), cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei;

g) încălcarea prevederilor art. 10, cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei;

h) încălcarea prevederilor art. 11, cu amendă de la 8.000 lei la 10.000 lei, pentru fiecare alineat încălcat;

i) încălcarea prevederilor art. 12 alin. (1) și (2), cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei, pentru fiecare lucrător cu privire la care obligația a fost încălcată;

j) încălcarea prevederilor art. 12 alin. (3), cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei;

k) încălcarea prevederilor art. 12 alin. (4), cu amendă de la 15.000 lei la 20.000 lei;

l) încălcarea prevederilor art. 12 alin. (5), cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei;

m) exercitarea activității de mediere în vederea angajării cetățenilor români în străinătate de către alte persoane juridice sau de către persoane fizice, în afara agenților de plasare sau furnizorilor de servicii de plasare a forței de muncă în străinătate, cu amendă de la 25.000 lei la 40.000 lei;

n) netransmiterea situației lunare, în condițiile prevăzute la art. 13 alin. (1), cu amendă de la 10.000 lei la 15.000 lei.

(2) Constatarea contravențiilor și aplicarea amenziilor prevăzute la alin. (1) se fac de către inspectorii de muncă.

CAPITOLUL IV Dispoziții finale

Art. 20. — În aplicarea dispozițiilor prezentei legi Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Afacerilor Externe vor elabora norme metodologice, care vor fi supuse aprobării prin hotărâre a Guvernului, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a acesteia*.

Art. 21. — Dispozițiile din prezenta lege, referitoare la răspunderea contraventională, se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 22. — Dispozițiile art. 14 se aplică și cetățenilor români care lucrează în străinătate în baza unui contract individual de muncă încheiat cu o persoană fizică sau juridică străină, aflat în executare la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 23. — La data intrării în vigoare a prezentei legi orice dispoziții contrare se abrogă.

N O T Ă:

Reproducem mai jos prevederile art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2021 care nu sunt încorporate în forma republicată a Legii nr. 156/2000 și care se aplică în continuare ca dispoziții proprii ale actului modicator:

„Art. IV. — (1) Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 384/2001, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează corespunzător în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Până la data intrării în vigoare a normelor prevăzute la alin. (1) se aplică prevederile din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 384/2001, cu modificările și completările ulterioare.”

*) În anul 2001, Ministerul Muncii și Securitatea Socială și Ministerul Afacerilor Externe au elaborat Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 384/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 24 aprilie 2001, cu modificările și completările ulterioare.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (allocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.

Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursuri@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

5948493333807